

forsyne dem dermed. En Krigsbestyrelse kan ikke lade det komme an paa, om Folk selv komme med Klæder, eller uden Klæder, og, naar de komme uden Klæder, er man nødt til at forsyne dem med Klæder, og derfor er det dens Sag, itide at anskaffe det dertil Nødvendige. Det har jeg stræbt at gjøre, og jeg har indskrænket mig til at begjære det mindst Mulige; jeg har indskrænket mine Forbringinger saa meget, at jeg tør sige, at det, jeg har forlangt, endogsaa er under det Nødvendige. — Ansvarret derfor kommer ikke paa Krigsbestyrelsen, men det maa falde paa den ærede Forsamling.

Tscherning: Der maa gjøres en væsentlig Forskiel paa, hvad der er lykkedes frivilligt, og hvad der skal komme frem ved Lov; det er lykkedes meget usfuldstændigt, men det lykkedes dog for endeel, idet der var Tustunder af Mand, som kom paa den Maade med Klæder, som vare ganske brugelige; men man maa vel lægge Mærke til, at, dersom det skal lykkes igjennem Frivilligheden, maae der ogsaa mange Aar og lang Bane dertil. Naar det derimod var paabudet som Lov, saa vilde det være lykkedes, inden et halvt Aar var omme, saa jeg troer aldeles ikke, at man i den Henseende kan gjøre nogen Sammenligning. Det er mig forøvrigt kjært, at dette er blevet nævnt, for at man kan see, hvor tidlig min Tanke allerede har været rettet paa denne Nødvendighed. Jeg troer, at den ærede Krigsminister har Ret, naar han siger, at det Klædeforbrug, som man anstaae svarende til Hensigten i 1842, ikke kan svare til Hensigten nu; men der er atter et nyt Beviis for, at vi i Grunden skulle have et Lovforslag forelagt for en heel ny Munderingsplan. Hvorfor kan det ikke nu række til? dertil er der 2 Grunde, hvoraf den ene er forbigaaende og den anden vedvarende. Den forbigaaende Grund er den, at der er flere Tropper under Vaaben, fordi vi endnu ikke ere i en fuldkommen Fredstilstand, fordi der er Forhold, som nøde os til at have et større Antal Folk end sædvanligt, det, at der dengang ikke har været regnet derpaa, har naturligviis givet Anledning til, at man nu maa have et større Munderingsforraad. Den anden Grund, som er forhaanden, bør ogsaa tages i Betragtning. Ved Planen 1842 og i Forbindelse

med den er der fastsat visse Terminer, i hvilke ethvert enkelt Klædningsstykke skal være; ders efter er Overlaget gjort og de tidligere Pengeudredninger indrettede, isædedfor hvilke Pengebevillinger nu ere traadte. Man maatte altsaa bestemme, at Trosten skulde være 28 Maaneder for een Troppeafdeling og 24 Maaneder for en anden, og at Beenklæderne skulle være saa og saalænge, som faste Betingelser, hvorpaa Bevillingen beroede, og, saasnart Omstændighederne medførte, at disse Betingelser ikke kunde overholdes, saa maatte der tages nye lovmæssige Bestemmelser for de forandrede Munderingsterminer; thi det er egentlig derpaa, at vor Bevilling bør gaae ud. Med Hensyn til Munderingsvæsenet rammer vor Bevilling, — ligesom ved Armeens Forsyning med Brød, — Tingen, ikke Pengene. Hvad Brød og Naturalforpleining angaaer, saa vide vi Alle, at hvad vi her bevilge er en Anslagssum, men i Virkeligheden bevilge vi en Ting, nemlig Brød til Mandskabet, som skal staffles, om det end overfrider Bevillingssummen, og, koster det mindre, skeer der Afregning derfor. — Det Samme burde være Tilfælde med Munderinger; men det er aldrig kommet frem paa den Maade. Ved Krigen, og derved at man er kommen til at betragte Soldaten i en anden Stilling, og i det Hele taget behandle ham bedre, har man indrømmet ham en større Frihed til at slide paa sine Munderingsstykker end før. Tidligere regnede man for endeel paa, at Soldaten levede af sin egen Pung, eller af sin Faders, at han sled sine egne Klæder, at han for endeel levede af sin egen Madpose; han fik altid Tilskud i Penge, og noget Lignende finder vi Sted endnu; men det betyder mindre, om det end finder ligesaa meget Sted. Der er nemlig nu indrømmet Soldaten en langt større Frihed til at gaae ud i Mundering; men tidligere var der gjort en meget streng Afstillelse, som blev overholdt, men som lidt efter lidt hørte op, idet der blev holdt strengt over, at enhver Mand paa sin saakaldte Fridag ikke turde bære sine Munderingsstykker, naar han gik ud, eller naar han arbejdede i Byen. Naar han beskæftigede sig med andre Gjenstande, maatte han ikke bære noget Munderingsstykke; men nu seer man gjennem Tingre dermed, og kan endogsaa